

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 269/04-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. novembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho a zo sudcov Jána Auxta a Juraja Horvátha prerokoval prijatú sťažnosť Zuzany Beljovej, bytom P., zastúpenej advokátkou Mgr. V. H., L., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 76/01 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo Zuzany Beljovej na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 76/01 porušené nebolo.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2004 doručená sťažnosť Zuzany Beljovej (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 76/01.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 269/04–08 zo 16. septembra 2004 prijal sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 18. októbra 2004 okrem podrobnej chronológie úkonov okresného súdu uviedol, že v konaní sa nevyskytli prekážky postupu súdu podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, okresný súd priebežne konal a prietah v konaní bol spôsobený iba na začiatku konania, keď po podaní žaloby okresný súd určil termín pojednávania až po deviatich mesiacoch.

V závere uviedol „*Nie sú pravdivé tvrdenia navrhovateľky o tom, že vo veci boli vytýčené len dve pojednávania a že doteraz okresný súd nerozhodol (...)*“.

Ústavný súd z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 76/01 a predloženého vyjadrenia okresného súdu zistil:

Konanie začalo podaním návrhu na Okresnom súde Lučenec 8. júna 2001, v ktorom sťažovateľka uplatnila proti odporcovi nárok na vyplatenie nevyhnutných výdavkov spojených so zakúpením výbavičky po narodení dieťaťa. Okresný súd Lučenec postúpil 29. júna 2001 vec na vybavenie z dôvodu miestnej príslušnosti Okresnému súdu Rimavská Sobota, ktorý 3. apríla 2002 určil termín prvého pojednávania na 24. apríl 2002. Do nariadenia prvého pojednávania okresný súd nevykonal žiadne úkony. Dňa 9. apríla 2002 doručil odporca okresnému súdu vyjadrenie k návrhu a na pojednávaní bolo doručené jeho vyjadrenie sťažovateľke. Pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti odporcu odročené na 13. máj 2002.

Na pojednávaní 13. mája 2002 okresný súd vypočul účastníkov konania a za účelom vyžiadania si listinných dokladov z Okresného úradu v Poltári (ďalej len „okresný úrad“) a výsluchu svedkov odročil pojednávanie na neurčito. V júli a septembri 2002 okresný súd žiadal zaslať listinné doklady z okresného úradu. Okresný úrad požiadal 6. novembra 2002 Okresný súd Lučenec o vrátenie opatrovníckeho spisu maloletého dieťaťa. Spisy boli vyžiadané okresným súdom aj 18. augusta 2003, keď bol určený termín ďalšieho pojednávania na 22. september 2003. Po vypočutí svedkov toto pojednávanie odročil na neurčito za účelom vypočutia ďalšieho navrhovaného svedka.

Dňa 17. októbra 2003 sa konalo pojednávanie, ktoré po vypočutí účastníkov konania a dvoch svedkov bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na 22. október 2003, keď okresný súd rozsudkom uložil odporcovi zaplatiť sťažovateľke 2 725 Sk a vo zvyšnej časti návrh sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka podala 7. januára 2004 proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Spis bol doručený Krajskému súdu v Banskej Bystrici 14. januára 2004, ktorý uznesením sp. zn. 16 Co 14/04 z 30. januára 2004 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 9. marca 2004. Dňa 11. marca 2004 okresný súd vyzval sťažovateľku na zmenu návrhu, na ktorú sťažovateľka 29. marca 2004 doručila okresnému súdu odpoveď.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich

vyjadreniami, ako aj obsahom súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 76/01 dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľka sa podanou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“, a „práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote...“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z doterajšieho priebehu konania okresného súdu vo veci sp. zn. 11 C 76/01 vyplýva, že sťažovateľka si uplatňuje nárok na zaplatenie výdavkov spojených so zakúpením výbavičky dieťaťa po jeho narodení. Sťažovateľka však v danej veci nie je oprávnenou osobou podľa § 95 ods. 1 a 2 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov, ktorá by vo svojom mene mohla žiadať náhradu nevyhnutných výdavkov spojených so zakúpením výbavičky po narodení dieťaťa. Nárok na úhradu výbavičky pre dieťa je výlučným nárokom dieťaťa, ktorý má zabezpečiť dieťaťu uspokojenie jeho osobných potrieb.

Ústavný súd pripomína, že v sporovom konaní je každý účastník povinný a zodpovedný za svoje úkony a riadne uvedenie návrhu (napr. IV. ÚS 156/04).

Skutočnosť, že v sporovom konaní, v ktorom je každý účastník povinný postupovať a vyvíjať všetko úsilie na súčinnosť so súdom tak, aby mohol o uplatnenej ochrane rozhodnúť v súlade so zákonom, a to, že sťažovateľkou napadnuté konanie trvá pred

okresným súdom od 8. júna 2001 (medzitým bol spis predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici za účelom rozhodnutia o odvolaní podanom sťažovateľkou), dovoľuje urobiť záver, že nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 citovaného článku ústavy boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Keďže priznanie primeraného finančného zadost'učinenia je viazané na výrok ústavného súdu, že došlo k porušeniu označeného základného práva (ktoré však v predmetnej veci vyslovené nebolo), ústavný súd sa pri rozhodovaní vo veci samej uvedeným návrhom sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2004